

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ЛЮБЕШІВСЬКИЙ
ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЛУЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор коледжу

Анатолій ХОМИЧ

ПОЛІТИКА
ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ
ВІДОКРЕМЛЕНОГО СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ «ЛЮБЕШІВСЬКИЙ
ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЛУЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

(введено в дію Наказ № 536 від 30.12. 2025 року)

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
рішенням педагогічної ради коледжу
Протокол № 5 від 30.12. 2025 року

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Політика використання штучного інтелекту (далі - Політика) в Відокремленому структурному підрозділі «Любешівський технічний фаховий коледж Луцького національного технічного університету» (далі - Коледж) спрямована на схвалення політики використання штучного інтелекту (далі - ШІ) та визначення принципів і механізмів відповідального та етичного використання технологій ШІ в усіх робочих процесах Коледжу.

1.2. Політика розроблена відповідно до:

- Регламенту 2024/1689 Європейського Парламенту та Ради від 13.06.2024, що встановлює гармонізовані правила щодо штучного інтелекту та вносить зміни до Регламентів (ЄС) № 300/2008, (ЄС) № 167/2013, (ЄС) № 168/2013, (ЄС) 2018/858, (ЄС) 2018/1139 та (ЄС) 2019/2144 та Директив 2014/90/ЄС, (ЄС) 2016/797 та (ЄС) 2020/1828 (Закон про штучний інтелект);

- норм Конституції України;

- законів України Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права»;

- Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 № 1556-р;

- Положенням про коледж;

- Положенням про академічну доброчесність у ВСП «Любешівський ТФК ЛНТУ»;

- локальних нормативних документів коледжу, а також умов договору про надання освітніх послуг, що регулюють забезпечення та вдосконалення освітніх, організаційних та адміністративних процесів в коледжі.

1.3. Коледж усвідомлює важливість ШІ в сучасному освітньому процесі та прагне забезпечити його безпечно та ефективно використання.

1.4. Політика поширюється на всю діяльність Коледжу, зокрема освітню, інноваційну, адміністративну діяльність, на всіх учасників освітнього процесу: викладачів, майстрів виробничого навчання, здобувачів освіти, працівників навчально-допоміжного персоналу, а також на адміністративний (управлінський) персонал та інших осіб, що мають доступ до ресурсів Коледжу для використання технологій ШІ в освітній діяльності.

1.5. Політика визначає алгоритми впровадження систем ШІ, які забезпечать підвищення якості освіти, стимулюватимуть інноваційність у дослідженнях, ефективність у управлінні та сприятимуть розвитку Коледжу.

1.6. Політика гарантує дотримання прав людини, прав інтелектуальної власності, захист персональних даних і додержання принципів академічної доброчесності у Коледжі.

1.7. Терміни у сфері використання штучного інтелекту:

Штучний інтелект - організована сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень і алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати та використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань. Термін ШІ використовується як синонім терміну «система ШІ».

Генеративний штучний інтелект - різновид ШІ, який застосовують для створення нового контенту, включно з аудіо, кодом, зображенням, текстом, відео тощо.

Грамотність у галузі ШІ - знання, уміння та навички, які допомагають постачальникам, розробникам, користувачам й особам, що зазнають впливу системи ШІ, беручи до уваги їхні відповідні права та обов'язки, оцінити можливості, ризики й потенційну шкоду, яку може завдати система ШІ на будь якому етапі життєвого циклу, та вжити заходів для її уникнення чи пом'якшення.

Запит (промпт) - вхідний текст, інструкція або завдання для системи ШІ, на які система має відреагувати шляхом генерування контенту.

II. МЕТА ТА ЦІЛІ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

2.1. Метою розробки Політики є встановлення чітких правил та рекомендацій щодо використання ШІ у Коледжі для забезпечення академічної доброчесності, підвищення якості освіти та сприяння інноваціям у навчанні, ефективності адміністративних процедур, забезпечення етичних норм та стандартизації застосування ШІ в освітній діяльності Коледжу.

2.2. Основними цілями Політики є:

- підвищення якості фахової передвищої освіти та професійної освіти;
- забезпечення дотримання етичних принципів, конфіденційності та безпеки даних;
- підтримка інновацій;
- дотримання академічної доброчесності співробітниками й здобувачами освіти, розуміння можливостей інструментів генеративного ШІ й усвідомленням його ризиків, гарантування прозорості щодо використання ШІ;
- ефективність та оптимізація адміністративних та освітніх процесів;
- підтримка професійного розвитку педагогічних працівників і співробітників через навчання й підвищення кваліфікації в сфері ШІ;
- соціальна відповідальність Коледжу перед здобувачами фахової передвищої та професійної освіти, викладачами та співробітниками шляхом забезпечення етичного й прозорого використання ШІ;
- впровадження міжнародних стандартів і нормативів у сфері ШІ;
- підтримка стратегічного розвитку Коледжу через інтеграцію сучасних технологій, які допомагають залишатися конкурентоспроможними та відповідати викликам часу.

III. ЦІННОСТІ ТА ПРИНЦИПИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

3.1. Коледж підтримує раціональне використання інструментів ШІ, але за умови врахування вимог до інформаційної безпеки, конфіденційності даних, дотримання норм авторського права та академічної доброчесності.

3.2. Використання ШІ повинно бути спрямоване на підтримку та розвиток людського потенціалу, а не на його заміну.

3.3. ШІ має сприяти забезпеченню рівних можливостей для всіх здобувачів освіти, викладачів та інших фахівців, враховуючи різноманітні потреби, рівень підготовки та інші фактори.

3.4. Політика полягає не в декларації загальних обмежень на використання генеративного ШІ, а в акцентуванні на особливостях його свідомого та відповідального використання.

3.5. Використання ШІ повинно бути прозорим для всіх учасників освітнього процесу, а також для осіб, залучених до прийняття адміністративних, управлінських рішень.

3.6. Політика встановлює, що всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись основних принципів використання ШІ, які сприяють справедливому, етичному, безпечному та продуктивному його використанню, зокрема:

- **академічна доброчесність** - використання ШІ має відповідати принципам відкритої науки, доброчесності;
- **безпека** - заходи з кібербезпеки для запобігання несанкціонованого доступу до даних, захист особистих даних учасників освітнього процесу, а також забезпечення надійності й безпеки систем, що використовують ШІ;
- **відповідальність** - кожен учасник освітнього процесу несе відповідальність за кінцевий результат використання ШІ в коледжі відповідно до вимог чинного законодавства;
- **етичність** - забезпечення використання штучного інтелекту з дотриманням етичних норм і цінностей, що включає відповідальне використання технологій ШІ для досягнення позитивних результатів без негативних соціальних або етичних наслідків;
- **захист від шкоди** - технології ШІ повинні використовуватись таким чином, щоб мінімізувати можливість завдання шкоди;
- **конфіденційність** - захист особистої й конфіденційної інформації учасників освітнього процесу, у тому числі правила та політика щодо збору, зберігання і обробки даних, а також забезпечення дотримання законодавства про захист персональних даних;
- **надійність результатів** - рішення, що приймаються за допомогою ШІ, повинні бути точними, перевіреними та вивіреними на реальних даних, щоб гарантувати надійність і відповідність очікуваним результатам;
- **підтримка безперервного навчання** - створення програм для підвищення кваліфікації та навчання всіх учасників освітнього процесу, що використовують або взаємодіють з ШІ, має бути важливою складовою політики;
- **підтримка осіб з особливими освітніми потребами** - ШІ має сприяти інтеграції здобувачів освіти з різними потребами;
- **принцип чесності** - використання ШІ в освітньому процесі повинно бути орієнтоване на забезпечення справедливих і чесних умов для всіх його учасників;
- **прозорість** - забезпечення чіткості і прозорості у використанні ШІ, що забезпечує зрозумілість алгоритмів, які використовуються для прийняття рішень, можливість перевірки результатів, доступ до інформації про те, які дані збираються й використовуються.

IV. ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ

4.1. Здобувачі освіти мають право використовувати ШІ як потужний інструмент для досягнення академічних цілей, однак це повинно відбуватись відповідно до принципів академічної доброчесності та етики.

4.2. ШІ не може замінювати власні зусилля здобувачів освіти, а лише допомагає в обробці інформації, аналізі даних, створенні текстів чи вирішенні математичних задач. Коледж заохочує здобувачів освіти використовувати інструменти ШІ для покращення своїх навичок та досягнення результатів, однак із дотриманням етичних норм та стандартів доброчесності.

4.3. Дозволене використання ШІ здобувачами освіти Коледжу.

1) **Допомога в навчанні та дослідженнях.** ШІ може бути корисним інструментом для полегшення навчального процесу та проведення досліджень. Здобувачі освіти можуть використовувати різноманітні програми на базі ШІ для пошуку літератури, генерації ідей для рефератів, презентацій, для тестування знань та підготовки до екзаменів, для перевірки, граматики та стилістики текстів, для отримання зворотного зв'язку щодо виконаних завдань.

2) **Генерація текстів.** Системи ШІ для генерації текстів можуть допомагати здобувачам освіти під час написання есе, курсових, лабораторних, практичних робіт або інших текстових завдань. Вони дозволяють за допомогою запитів отримувати ідеї для початку роботи, структурувати текст або знаходити відповідні аргументи та приклади для розкриття теми. Однак варто зазначити, що такий підхід не повинен призводити до плагіату чи автоматичного використання створених текстів без власних змін або доповнень. Здобувачі освіти повинні уважно редагувати та адаптувати згенеровані тексти під свої власні ідеї та дослідження, а також правильно цитувати використані джерела.

3) **Підготовка до контролю знань.** ШІ може бути корисним для підготовки до тестування, модулів, диференційованих заліків або іспитів. Здобувачі освіти можуть використовувати ШІ для тестування своїх знань, створення запитань для самоперевірки або отримання зворотного зв'язку на основі виконаних завдань.

4.4. Заборонене використання ШІ здобувачами освіти.

1) **Автоматичне виконання завдань.** ШІ не може бути використаний для автоматичного виконання завдань або написання робіт без участі здобувача освіти. Це включає в себе використання ШІ для генерування текстів, курсових, практичних, лабораторних робіт без значної участі здобувача освіти в процесі. Хоча ШІ може допомогти у формуванні ідей, створенні чернеток або аналізі інформації, остаточний продукт має бути результатом інтелектуальних зусиль самого здобувача освіти.

2) **Порушення правил авторського права.** Здобувачі освіти не можуть використовувати ШІ для створення контенту, який порушує авторські права або інші інтелектуальні права. Вони повинні переконатися, що всі джерела, використовувані для створення їхніх робіт, є легальними, і що відповідні посилання на джерела наведені правильно.

4.5. Санкції за порушення. Використання ШІ здобувачами освіти без дотримання вимог академічної доброчесності може призвести до негативних наслідків. У разі порушення Політики щодо використання ШІ, здобувач освіти може бути підданий дисциплінарним санкціям, включаючи:

- отримання незадовільної оцінки за результатами контрольного заходу;
- повторне проходження оцінювання (модульна робота, екзамен, залік тощо);
 - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- зниження семестрового академічного рейтингу;
 - позбавлення на певний термін права на навчання за індивідуальним графіком або дострокове складання сесії;
 - відрахування з Коледжу.

Усі порушення повинні бути документально зафіксовані та розглянуті Комісією з етики та академічної доброчесності коледжу, яка приймає рішення відповідно до внутрішніх правил.

V. ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПЕДАГОГІЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ

5.1. Використання ШІ педагогічними працівниками для створення навчального контенту.

1) **Генерація навчальних матеріалів.** Педагогічні працівники можуть використовувати ШІ для автоматичного генерування тестових питань, завдань і навіть лекційних презентацій на основі вже наявного навчального матеріалу, що дає змогу викладачам заощаджувати час на рутинній роботі, зосереджуючи більше уваги на унікальних завданнях та розвитку критичного мислення у здобувачів освіти. Зокрема, ШІ може допомогти у створенні індивідуальних або групових завдань, що відповідають рівню знань здобувачів, що підвищує ефективність навчання.

2) **Адаптивне навчання.** Системи ШІ можуть аналізувати успішність кожного здобувача та пропонувати йому найбільш відповідні завдання чи матеріали для подолання прогалин у знаннях. Педагогічні працівники можуть використовувати такі інструменти для персоналізованого підходу до навчання, що дозволяє охопити більше здобувачів освіти та забезпечити більш ефективне засвоєння матеріалу. Викладачі мають керувати використанням ШІ, інтерпретувати його результати та інтегрувати їх у ширші навчальні стратегії.

5.2. Використання ШІ педагогічними працівниками для оцінювання студентських робіт.

1) **Автоматизоване оцінювання.** Системи ШІ можуть автоматично перевіряти правильність виконання тестів з множинними варіантами відповідей або оцінювати математичні розв'язки. Це дає змогу значно скоротити час, витрачений на оцінювання, та забезпечити точність результатів. Для більш складних завдань. ШІ може бути використано для попереднього оцінювання структури тексту, граматики, стилістики та виявлення плагіату. Однак, остаточне оцінювання таких робіт повинно залишатись за викладачем, оскільки він може надати більш обґрунтовану оцінку, враховуючи контекст і глибину аргументації.

2) **Виявлення плагіату.** ШІ може автоматично перевіряти роботи здобувачів освіти на наявність плагіату за допомогою спеціалізованих програм. Ці системи порівнюють подану роботу з великими базами даних наукових статей, дисертацій, інтернет-ресурсів та інших джерел. Використання таких інструментів дає змогу викладачам швидко виявляти випадки несанкціонованого запозичення матеріалів, що сприяє дотриманню академічної доброчесності в навчальному процесі.

5.3. Етичні аспекти і ризики використання ШІ педагогічними працівниками.

1) **Прозорість використання ШІ.** Педагогічні працівники зобов'язані інформувати здобувачів освіти про використання ШІ в освітньому процесі.

Наприклад, якщо завдання чи оцінка частково обробляються з використанням ШІ, педагогічний працівник повинен повідомити здобувачів про це та пояснити, як саме ШІ впливає на оцінку чи виконання роботи.

2) **Захист даних студентів.** Використання ШІ для обробки студентських даних вимагає особливої уваги до питання безпеки та захисту персональної інформації. Педагогічні працівники повинні дотримуватись вимог законодавства щодо конфіденційності даних і забезпечувати їхнє належне зберігання, обробку та використання.

5.5. Підготовка педагогічних працівників до використання ШІ.

Для ефективного використання ШІ педагогічним працівникам необхідно пройти спеціальне навчання у рамках підвищення кваліфікації, яке включає як технічні аспекти використання програм, так і етичні питання.

VI. ЕТИКА ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

6.1. Здобувачі освіти та педагогічні працівники Коледжу повинні бути поінформовані про належне використання ШІ в навчанні та дослідженнях.

6.2. Здобувачі освіти та педагогічні працівники зобов'язані неухильно дотримуватися академічної доброчесності використовуючи ШІ під час своєї діяльності.

6.3. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності, порядок подання апеляції та її розгляд, що стосується випадків недоброчесного використання ШІ, проводиться згідно з Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу в коледжі.

Коледж рішуче виступає проти будь-яких проявів неправомірного використання технологій ШІ та підтримує створення освітнього середовища, побудованого на прозорості, доброчесності та високих стандартах етики.

VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Політика набуває чинності з моменту затвердження педагогічною радою Коледжу та введення в дію наказом директора.

7.2. Політика повинна бути доведена до педагогічних працівників і здобувачів освіти шляхом оприлюднення на офіційному вебсайті Коледжу і враховуватися в своїй роботі.

7.3. Зміни та/або доповнення до Політики вносяться у порядку, встановленому для її прийняття.

7.4. Відносини, що не врегульовані у цій Політиці, регулюються законодавством України.